

Klausimas, į kurį atsakoma žodžiu, O-000007/2023

Komisijos pirmininko pavaduotojui ir Sąjungos vyriausiajam įgaliotiniui užsienio reikalams ir saugumo politikai

Darbo tvarkos taisyklių 136 straipsnis

Samira Rafaela (Renew), **Hilde Vautmans** (Renew), **Attila Ara-Kovács** (S&D), **Javier Nart** (Renew), **Michal Šimečka** (Renew), **Bernard Guetta** (Renew), **Olivier Chastel** (Renew), **Guy Verhofstadt** (Renew), **Urmaz Paet** (Renew), **Marisa Matias** (The Left), **José Gusmão** (The Left), **Salima Yenbou** (Renew), **Assita Kanko** (ECR), **Karen Melchior** (Renew), **Fabio Massimo Castaldo** (NI), **Vlad Gheorghe** (Renew), **Petras Auštrevičius** (Renew), **Dragoș Tudorache** (Renew), **Frédérique Ries** (Renew), **Irène Tolleret** (Renew), **Yana Toom** (Renew), **Jordi Cañas** (Renew), **Kathleen Van Brempt** (S&D), **Charles Goerens** (Renew), **Nicolae Ștefănuță** (Renew), **Karin Karlsbro** (Renew), **Katalin Cseh** (Renew), **Ramona Strugariu** (Renew), **Cindy Franssen** (PPE), **Tom Vandenkendelaere** (PPE), **Tineke Strik** (Verts/ALE), **Jan-Christoph Oetjen** (Renew), **Sara Matthieu** (Verts/ALE), **Malik Azmani** (Renew), **Cornelia Ernst** (The Left), **Pascal Arimont** (PPE)

Tema: Raginimas parengti Europos kovos su įkaitų diplomatija strategiją

Kai kuriuos Europos piliečius Iranas ir kiti režimai laiko įkaitais ir jie naudojami kaip derybų įrankiai. Šie piliečiai savavališkai sulaikomi pateikus melagingus kaltinimus, o kai kurie buvo nuteisti kalėti daugelį metų, gavo dešimtis kirčių ar net sulaukė mirties bausmės.

Naujausia byla Irane susijusi su Belgijos piliečiu Olivier Vandecasteele. Jis prisijungia prie didėjančio tokių kalinių sąrašo, kuriame taip pat matome Prancūzijos piliečius Cécile Kohler ir Jacques Paris, Švedijos pilietį Ahmadreza Djalali ir dešimtys kitų ES piliečių. Nuo 2010 m. Irano režimas sulaikė ne mažiau kaip 66 užsienio piliečius arba dvigubą pilietybę turinčius Irano piliečius¹. Geriausias pavyzdys – Nazanin Zaghari-Ratcliffe, kuri buvo išleista tik po to, kai Jungtinės Karalystės vyriausybė mainais sumokėjo šimtus milijonų eurų².

2023 m. sausio 19 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl egzekucijų ir protestų Irane griežtai smerkiamas šis reiškinys ir raginama nedelsiant paleisti O. Vandecasteele ir kitus sulaikytus asmenis³.

Tačiau valstybės narės dažnai neturi pakankamai svertų kovoti su siaubingais ES piliečių teisių pažeidimais, nes jos yra verčiamos mokėti dideles pinigų sumas arba iškeisti nuteistus teroristus į savo piliečius⁴.

Todėl raginame parengti Europos kovos su įkaitų diplomatija strategiją, įskaitant specializuotą darbo grupę, kuri galėtų veiksmingai spręsti klausimus, susijusius su Irano ir kitų režimų įkaitais laikomais ES piliečiais. Iranas ir kiti režimai, naudojantys įkaitų diplomatiją, gali būti sustabdyti tik bendradarbiaujant ES lygmeniu; savo piliečius galime apsaugoti tik tuomet, jei dirbsime kartu. Todėl:

1. Ką Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai gali padaryti, kad apsaugotų ES piliečius nuo priešišku užsienio režimų?
2. Ar Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis įgyvendins suderintą kovos su įkaitų diplomatija strategiją?
3. Ar Komisijos pirmininko pavaduotojas ir Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis sutinka, kad reikalingas suderintas ES požiūris, kad būtų galima laikytis tvirtesnės pozicijos prieš šiuos režimus?

¹ <https://repository.essex.ac.uk/32304/>.

² <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2022-03-16/the-bill-for-nazanin-zaghari-ratcliffe-s-freedom-about-530-million>.

³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0016_LT.html.

⁴ <https://www.brusselstimes.com/248574/vub-professor-djalali-might-be-exchanged-for-iranian-terrorist-convicted-in-belgium>.

Pateikta: 27.2.2023

Atsakyti iki: 28.5.2023